

AUGLÝSING

um niðurfellingu samkomulags við Marokkó um afnám vegabréfsáritana.

Hinn 28. maí 1991 var samkomulag milli Íslands og Marokkó frá 16. september og 22. desember 1966 um gagnkvæmt afnám vegabréfsáritana fellt niður til bráðabirgða frá og með 1. júní 1991, sbr. auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda nr. 3/1967 þar sem samkomulagið er birt.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 31. maí 1991.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

AUGLÝSING

um samþykkt Alþjóðavinnumálastofnunarinnar nr. 155, um öryggi og heilbrigði við vinnu og starfsumhverfi.

Hinn 21. júní 1991 var Alþjóðavinnumálastofnuninni afhent fullgildingarskjal Íslands vegna samþykktar Alþjóðavinnumálastofnunarinnar nr. 155, um öryggi og heilbrigði við vinnu og starfsumhverfi sem gerð var í Genf 22. júní 1981. Alþingi hafði með ályktun 18. mars 1991 heimilað ríkisstjórninni að fullgilda samþykktina. Hún öðlast gildi 21. júní 1992 að því er Ísland varðar.

Samþykktin er birt sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 28. júní 1991.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.

Fylgiskjal.

SAMÞYKKT NR. 155,
um öryggi og heilbrigði við vinnu
og starfsumhverfi

CONVENTION NO. 155
concerning Occupational Safety and Health and
the Working Environment

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar,
er kom saman til 67. þingsetu sinnar í Genf 3. júní 1981 eftir kvaðningu stjórnarnefndar alþjóðavinnumálaskrifstofunnar,

hefur samþykkt ákveðnar ábendingar varðandi öryggi og heilbrigði við vinnu og starfsumhverfi, sem er sjötta mál á dagskrá þessa þings, og

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixty-seventh Session on 3 June 1981, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to safety and health and the working environment, which is the sixth item on the agenda of the session, and

þar sem þingið hefur ákveðið að þessar ábendingar skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar

gerir það í dag, 22. júní 1981, eftirfarandi samþykkt sem nefna má Samþykkt um öryggi og heilbrigði við vinnu, 1981:

I. KAFLI

Gildissvið og skilgreiningar

1. gr.

1. Þessi samþykkt tekur til allra atvinnugreina.

2. Að höfðu samráði, svo snemma sem verða má, við aðalsamtök hlutaðeigandi atvinnurekenda og launafólks getur aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, undanskilið framkvæmd hennar að nokkru eða öllu leyti einstakar atvinnugreinar, svo sem siglingar eða fiskveiðar þar sem slík framkvæmd er sérstökum vandkvæðum bundin.

3. Hvert það aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, skal í fyrstu skýrslu um framkvæmd hennar, sem gefin er samkvæmt 22. grein stofnskrár Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, skrá þær atvinnugreinar sem kunna að hafa verið undanskildar í samræmi við 2. tl. þessarar greinar og skýra frá ástæðum fyrir því. Enn fremur skulu þau lýsa þeim ráðstöfunum sem gerðar eru til þess að veita starfsmönnum í undanskildum greinum nægilega vernd og í síðari skýrslum skal skýra frá þeirri þróun sem orðið hefur í átt til víðtækari framkvæmda.

2. gr.

1. Samþykkt þessi gildir um alla starfsmenn í þeim atvinnugreinum sem hún tekur til.

2. Að höfðu samráði við aðalsamtök hlutaðeigandi atvinnurekenda og launafólks, sem eigi sér stað svo snemma sem við verður komið, getur aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, undanskilið framkvæmd hennar að nokkru eða öllu leyti takmarkaða flokka starfsmanna vegna sérstakra annmarka varðandi þá.

3. Hvert það aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, skal í fyrstu skýrslu um framkvæmd hennar, sem gefin er samkvæmt 22. grein stofnskrár Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, tilgreina sérhvern takmarkaðan flokk starfsmanna sem kann að hafa verið undanskilinn samkvæmt 2. tl. þessarar greinar. Það skal gera grein fyrir ástæðum slíkra undanþága og í síðari skýrslum skal það skýra frá hverri þeirri framför sem orðið hefur til víðtækari framkvæmda samþykktarinnar.

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this twenty-second day of June of the year one thousand nine hundred and eighty-one the following Convention, which may be cited as the Occupational Safety and Health Convention, 1981:

PART I.

Scope and Definitions

Article 1

1. This Convention applies to all branches of economic activity.

2. A Member ratifying this Convention may, after consultation at the earliest possible stage with the representative organisations of employers and workers concerned, exclude from its application, in part or in whole, particular branches of economic activity, such as maritime shipping or fishing, in respect of which special problems of a substantial nature arise.

3. Each Member which ratifies this Convention shall list, in the first report on the application of the Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation, any branches which may have been excluded in pursuance of paragraph 2 of this Article, giving the reasons for such exclusion and describing the measures taken to give adequate protection to workers in excluded branches, and shall indicate in subsequent reports any progress towards wider application.

Article 2

1. This Convention applies to all workers in the branches of economic activity covered.

2. A Member ratifying this Convention may, after consultation at the earliest possible stage with the representative organisations of employers and workers concerned, exclude from its application, in part or in whole, limited categories of workers in respect of which there are particular difficulties.

3. Each Member which ratifies this Convention shall list, in the first report on the application of the Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation, any limited categories of workers which may have been excluded in pursuance of paragraph 2 of this Article, giving the reasons for such exclusion, and shall indicate in subsequent reports any progress towards wider application.

3. gr.

Í þessari samþykkt:

- tekur orðið „atvinnugreinar“ til allra greina sem starfsmenn vinna í, þar með talin opinber þjónusta;
- tekur orðið „starfsmenn“ til allra sem eru í atvinnu, þar með taldir opinberir starfsmenn;
- tekur orðið „vinnustaður“ til allra staða sem starfsmenn þurfa að vera á eða fara til vegna vinnu sinnar og eru undir beinni eða óbeinni stjórn atvinnurekandans;
- tekur orðið „reglugerðir“ til allra ákvæða, sem hlutaðeigandi stjórnvald eða stjórnvöld hafa veitt lagagildi;
- táknar orðið „heilbrigði“ í sambandi við vinnu ekki einungis að ekki sé um að ræða sjúkdóma eða veikindi. Það tekur einnig til líkamlegra og sálrænna þátta sem áhrif hafa á heilsu manna og beinlínis tengjast öryggi og heilbrigði við vinnu.

II. KAFLI

Meginreglur í stefnuskrá

4. gr.

1. Með tilliti til aðstæðna og venju í landinu og í samráði við aðalsamtök atvinnurekenda og launafólks skal sérhvert aðildarríki semja og framkvæma samfellda stefnuskrá varðandi öryggi og heilbrigði við vinnu og starfsumhverfi og endurskoða hana á vissum fresti.

2. Markmið stefnuskrárinnar skal vera að koma í veg fyrir slys og heilsutjón, sem orsakast af eða er í tengslum við vinnu eða verður meðan hún fer fram, með því svo sem með góðu móti er unnt að draga úr orsökum þeirrar hættu sem vinnuumhverfinu fylgir.

5. gr.

Í stefnuskrá þeirri, sem um ræðir í 4. grein þessarar samþykktar, skal taka tillit til eftirfarandi aðalstarfsþátta að svo miklu leyti sem þeir snerta öryggi og heilbrigði við vinnu og starfsumhverfi:

- hönnun, prófun, val, umskipti, uppsetning, skipan, notkun og viðhald efnislegra aðalþátta í sambandi við vinnu (vinnustaðir, starfsumhverfi, áhöld, vélar og búnaður, efnafræðileg, eðlisfræðileg og lífeðlisfræðileg efni og tæki, starfsaðferðir);
- samband milli efnislegra þátta í sambandi við vinnu og þeirra manna sem inna starfið af höndum eða annast eftirlit með því og aðhæfingu véla, búnaðar, vinnutíma, skipulags vinnu

Article 3

For the purpose of this Convention–

- The term “branches of economic activity” covers all branches in which Workers are employed, including the public service;
- the term “workers” covers all employed persons, including public employees;
- the term “workplace” covers all places where workers need to be or to go by reason of their work and which are under the direct or indirect control of the employer;
- the term “regulations” covers all provisions given force of law by the competent authority or authorities;
- the term “health”, in relation to work, indicates not merely the absence of disease or infirmity; it also includes the physical and mental elements affecting health which are directly related to safety and hygiene at work.

PART II

Principles of National Policy

Article 4

1. Each Member shall, in the light of national conditions and practice, and in consultation with the most representative organisations of employers and workers, formulate, implement and periodically review a coherent national policy on occupational safety, occupational health and the working environment.

2. The aim of the policy shall be to prevent accidents and injury to health arising out of, linked with or occurring in the course of work, by minimising, so far as is reasonably practicable, the causes of hazards inherent in the working environment.

Article 5

The policy referred to in Article 4 of this Convention shall take account of the following main spheres of action in so far as they affect occupational safety and health and the working environment:

- design, testing, choice, substitution, installation, arrangement, use and maintenance of the material elements of work (workplaces, working environment, tools, machinery and equipment, chemical, physical and biological substances and agents, work processes);
- relationship between the material elements of work and the persons who carry out or supervise the work, and adaptation of machinery, equipment, working time, organisation of

- og starfsaðferða að líkamlegri og andlegri getu starfsmannanna;
- c. þjálfun, þar með talin nauðsynleg framhalds-þjálfun, hæfileikar og hvatning manna sem á einn eða annan hátt eiga þátt í því að koma öryggi og heilbrigði á nægilega hátt stig;
 - d. samband og samvinna er miðist við starfshóp og fyrirtæki og hvaða önnur viðeigandi mörk sem er, allt til þess að ná til landsins alls;
 - e. vernd starfsmanna og fulltrúa þeirra gegn ögun fyrir það sem þeir hafa réttilega gert í samræmi við þá stefnuskrá sem um getur í 4. grein þessarar samþykktar.

6. gr.

Í stefnuskrá þeirri, sem um getur í 4. grein þessarar samþykktar, skal tilgreina hlutverk og ábyrgð stjórnvalda, atvinnurekenda, starfsmanna og annarra, hverra fyrir sig, varðandi öryggi og heilbrigði við vinnu og starfsumhverfi. Skal það gert með tilliti til aðstæðna og venju í landinu og einnig þess að slík ábyrgð skarast.

7. gr.

Ástand mála varðandi öryggi og heilbrigði við vinnu og starfsumhverfi skal endurskoða á hæfilegum fresti, annaðhvort í heild eða á sérstökum sviðum, í því skyni að greina aðalvandamál, finna raunhæf ráð til þess að leysa þau og hvaða aðgerðir skuli hafa forgang, svo og að meta árangurinn.

III. KAFLI

Aðgerðir innanlands

8. gr.

Sérhvert aðildarríki skal með lögum eða reglugerðum eða hverjum þeim ráðum öðrum sem samrýmast aðstæðum og venju í landinu og í samráði við aðalsamtök hlutaðeigandi atvinnurekenda og starfsmanna gera þær ráðstafanir sem nauðsynlegar kunna að vera til þess að gefa 4. grein þessarar samþykktar gildi.

9. gr.

1. Framkvæmd laga og reglugerða varðandi öryggi og heilbrigði við vinnu og starfsumhverfi skal tryggja með viðeigandi eftirliti.

- work and work processes to the physical and mental capacities of the workers;
- (c) training, including necessary further training, qualifications and motivations of persons involved, in one capacity or another, in the achievement of adequate levels of safety and health;
- (d) communication and co-operation at the levels of the working group and undertaking and at all other appropriate levels up to and including national level;
- (e) the protection of workers and their representatives from disciplinary measures as a result of actions properly taken by them in conformity with the policy referred to in Article 4 of this Convention.

Article 6

The formulation of the policy referred to in Article 4 of this Convention shall indicate the respective functions and responsibilities in respect of occupational safety and health and the working environment of public authorities, employers, workers and others, taking account both of the complementary character of such responsibilities and of national conditions and practice.

Article 7

The situation regarding occupational safety and health and the working environment shall be reviewed at appropriate intervals, either over-all or in respect of particular areas, with a view to identifying major problems, evolving effective methods for dealing with them and priorities of action, and evaluating results.

PART III

Action at the National Level

Article 8

Each Member shall, by laws or regulations or any other method consistent with national conditions and practice and in consultation with the representative organisations of employers and workers concerned, take such steps as may be necessary to give effect to Article 4 of this Convention.

Article 9

1. The enforcement of laws and regulations concerning occupational safety and health and the working environment shall be secured by an adequate and appropriate system of inspection.

2. Í sambandi við framkvæmdina skal kveðið á um hæfileg viðurlög við brotum á lögum og reglugerðum.

10. gr.

Ráðstafanir skulu gerðar til þess að veita atvinnurekendum og starfsmönnum leiðsögn í því skyni að hjálpa þeim til að fullnægja lagaskyldum.

11. gr.

Til þess að framfylgja þeirri stefnuskrá, sem um getur í 4. grein þessarar samþykktar, skulu stjórnvöld tryggja það að eftirfarandi ætlunarverk séu framkvæmd stig af stigi:

- a. að þar sem eðli hættunnar og hættustig krefst þess séu sett skilyrði um hönnun, byggingu og teiknun vinnustaða, upphaf framkvæmda, meiri háttar breytingar, sem snerta þá og breytingar á tilgangi þeirra, öryggi tæknibúnaðar, sem notaður er við vinnu, svo og starfs-hætti sem hlutaðeigandi stjórnvöld mæla fyrir um;
- b. ákvörðun um það hvaða vinnsluaðferðir, efni og efnahvatar eru þess eðlis að koma ætti í veg fyrir skaðleg áhrif þeirra með banni, takmörkun eða skilyrði um leyfisveitingu hlutaðeigandi stjórnvalds eða stjórnvalda. Hætta á heilsutjóni, sem stafar frá fleiri efnum samtímis skal tekin til athugunar;
- c. setja skal og framkvæma reglur um það hvernig atvinnurekendur og þar sem það á við tryggingastofnanir og aðrir sem beinlínis eiga hlut að máli skuli tilkynna vinnuslys og atvinnusjúkdóma og hvernig árlegar skýrslur um vinnuslys og atvinnusjúkdóma skuli úr garði gerðar;
- d. að framkvæma rannsókn þegar vinnuslys, atvinnusjúkdómur eða hvert annað heilsutjón, sem verður við vinnu eða í sambandi við hana, virðist benda til hættulegra aðstæðna;
- e. árleg útgáfa upplýsinga um aðgerðir í samræmi við þá stefnuskrá, sem um getur í 4. grein þessarar samþykktar, svo og um vinnuslys, atvinnusjúkdóma og annað heilsutjón sem verður við vinnu eða í sambandi við hana;
- f. að innleiða eða efla kerfi í samræmi við aðstæður og möguleika í landinu til þess að rannsaka efnafræðileg, eðlisfræðileg og lífeðlisfræðileg efni með tilliti til hættu á heilsutjóni fyrir verkamenn.

2. The enforcement system shall provide for adequate penalties for violations of the laws and regulations.

Article 10

Measures shall be taken to provide guidance to employers and workers so as to help them to comply with legal obligations.

Article 11

To give effect to the policy referred to in Article 4 of this Convention, the competent authority or authorities shall ensure that the following functions are progressively carried out:

- (a) the determination, where the nature and degree of hazards so require, of conditions governing the design, construction and layout of undertakings, the commencement of their operations, major alterations affecting them and changes in their purposes, the safety of technical equipment used at work, as well as the application of procedures defined by the competent authorities;
- (b) the determination of work processes and of substances and agents the exposure to which is to be prohibited, limited or made subject to authorisation or control by the competent authority or authorities; health hazards due to the simultaneous exposure to several substances or agents shall be taken into consideration;
- (c) the establishment and application of procedures for the notification of occupational accidents and diseases, by employers and, when appropriate, insurance institutions and others directly concerned, and the production of annual statistics on occupational accidents and diseases;
- (d) the holding of inquiries, where cases of occupational accidents, occupational diseases or any other injuries to health which arise in the course of or in connection with work appear to reflect situations which are serious;
- (e) the publication, annually, of information on measures taken in pursuance of the policy referred to in Article 4 of this Convention and on occupational accidents, occupational diseases and other injuries to health which arise in the course of or in connection with work;
- (f) the introduction or extension of systems, taking into account national conditions and possibilities, to examine chemical, physical and biological agents in respect of the risk to the health of workers.

12. gr.

Í samræmi við landslög og landsvenju skal gera ráðstafanir í því skyni að tryggja það að þeir sem hanna, framleiða, flytja inn, útvega aða flytja vélar, búnað eða efni til notkunar í atvinnu:

- a. gangi úr skugga um það, eftir því sem við verður komið, að vélar, búnaður eða efni hafi ekki í för með sér hættu fyrir heilbrigði og öryggi þeirra sem það nota á réttan hátt;
- b. hafi til reiðu upplýsingar um rétta uppsetningu og notkun véla og búnaðar og rétta notkun efna, enn fremur upplýsingar um hættu frá vélum og búnaði og hættulega eiginleika efnafræðilegra, eðlisfræðilegra og lífeðlisfræðilegra efna eða framleiðslu og jafnframt leiðbeiningar um hvernig varast megi þekktar hættur.
- c. annist kannanir og rannsóknir eða fylgist á annan hátt með vísindalegri og tæknilegri þekkingu, sem nauðsynleg er til þess að fullnægja staflíðum a og b í þessari grein.

13. gr.

Starfsmaður, sem farið hefur úr vinnu sem hann hefur gilda ástæðu til að ætla að hafi í för með sér yfirvofandi alvarlega hættu fyrir líf hans og heilbrigði, skal njóta verndar fyrir óréttmætum afleiðingum í samræmi við aðstæður og venju í landinu.

14. gr.

Á þann hátt sem hæfir aðstæðum og venju í landinu skal gera ráðstafanir með það fyrir augum að stuðla að því að atriði varðandi heilbrigði og öryggi á vinnustöðum og vinnuumhverfi verði felld inn í öll stig menntunar og þjálfunar, þar á meðal æðri tæknilegrar, læknisfræðilegrar og starfslegrar menntunar, á þann hátt sem hæfir þörf allra starfsmanna fyrir þjálfun.

15. gr.

1. Í því skyni að tryggja samræmi milli þeirrar stefnuskrár, sem um getur í 4. grein þessarar samþykktar og framkvæmdar henna, skal sérhvert aðildarríki, að höfðu samráði svo snemma sem við verður komið við aðalsamtök atvinnurekenda og verkamanna, svo og aðra aðila eftir því sem við á, gera ráðstafanir, er hæfa aðstæðum og venju í landinu, til þess að tryggja nauðsynlegt samræmi milli hinna ýmsu stjórnvalda og aðila, sem falið er að framfylgja ákvæðum II. og III. kafla þessarar samþykktar.

Article 12

Measures shall be taken, in accordance with national law and practice, with a view to ensuring that those who design, manufacture, import, provide or transfer machinery, equipment or substances for occupational use—

- (a) satisfy themselves that, so far as is reasonably practicable, the machinery, equipment or substance does not entail dangers for the safety and health of those using it correctly;
- (b) make available information concerning the correct installation and use of machinery and equipment and the correct use of substances, and information on hazards of machinery and equipment and dangerous properties of chemical substances and physical and biological agents or products, as well as instructions on how hazards are to be avoided;
- (c) undertake studies and research or otherwise keep abreast of the scientific and technical knowledge necessary to comply with subparagraphs (a) and (b) of this Article.

Article 13

A worker who has removed himself from a work situation which he has reasonable justification to believe presents an imminent and serious danger to his life or health shall be protected from undue consequences in accordance with national conditions and practice.

Article 14

Measures shall be taken with a view to promoting in a manner appropriate to national conditions and practice, the inclusion of questions of occupational safety and health and the working environment at all levels of education and training, including higher technical, medical and professional education, in a manner meeting the training needs of all workers.

Article 15

1. With a view to ensuring the coherence of the policy referred to in Article 4 of this Convention and of measures for its application, each Member shall, after consultation at the earliest possible stage with the most representative organisations of employers and workers, and with other bodies as appropriate, make arrangements appropriate to national conditions and practice to ensure the necessary co-ordination between various authorities and bodies called upon to give effect to Parts II and III of this Convention.

2. þessar ráðstafanir skulu fela það í sér að sett sé á fót miðstjórn hvenær sem þörf krefur og aðstæður og venjur leyfa.

IV. KAFLI

Aðgerðir innan fyrirtækja

16. gr.

1. Atvinnurekendum skal skylt að tryggja það, eftir því sem við verður komið, að vinnustaðir, vélar, búnaður og framleiðsla, sem er undir umsjá þeirra, sé öruggt og hættulaust heilbrigði manna.

2. Atvinnurekendum skal skylt að tryggja það, eftir því sem við verður komið, að efnafræðileg, eðlisfræðileg og lífeðlisfræðileg efni og efnahvatar undir umsjá þeirra séu hættulaus heilbrigði manna þegar viðeigandi varnarráðstafanir eru gerðar.

3. Þar sem þess gerist þörf skal atvinnurekendum skylt að leggja til viðeigandi hlífðarfatnað og varnarbúnað til þess að verjast, svo sem við verður komið, slyshættu og skaðlegum áhrifum á heilbrigði manna.

17. gr.

Hvenær sem tvö eða fleiri fyrirtæki annast samtímis starfsemi á sama vinnustað skulu þau starfa saman að því að framfylgja ákvæðum þessarar samþykktar.

18. gr.

Þar sem þess gerist þörf skal atvinnurekendum skylt að annast aðgerðir gegn neyðartilfellum og slysum, þar á meðal skyndihjálp.

19. gr.

Innan fyrirtækja skal málum þannig skipað:

- a. að í störfum sínum vinni starfsmenn með atvinnurekandanum að því að uppfylla þær skyldur sem á hann eru lagðar;
- b. að fulltrúar starfsmanna í fyrirtækinu starfi með atvinnurekandanum að öryggi og heilbrigði við vinnu;
- c. að fulltrúum starfsmanna í fyrirtæki séu gefnar nægar upplýsingar um aðgerðir atvinnurekandans til þess að tryggja öryggi og heilbrigði við vinnu og að þeir geti ráðfært sig við samtök sín um slíkar upplýsingar að því tilskildu að þeir ljóstri ekki upp viðskiptaleyndarmálum;
- d. að starfsmönnum og fulltrúum þeirra í fyrirtækinu sé veitt nægileg fræðsla um öryggi og heilbrigði við vinnu;

2. Whenever circumstances so require and national conditions and practice permit, these arrangements shall include the establishment of a central body.

PART IV

Action at the Level of the Undertaking

Article 16

1. Employers shall be required to ensure that, so far as is reasonably practicable, the workplaces, machinery, equipment and processes under their control are safe and without risk to health.

2. Employers shall be required to ensure that, so far as is reasonably practicable, the chemical, physical and biological substances and agents under their control are without risk to health when the appropriate measures of protection are taken.

3. Employers shall be required to provide, where necessary, adequate protective clothing and protective equipment to prevent, so far as is reasonably practicable, risk of accidents or of adverse effects on health.

Article 17

Whenever two or more undertakings engage in activities simultaneously at one workplace, they shall collaborate in applying the requirements of this Convention.

Article 18

Employers shall be required to provide, where necessary, for measures to deal with emergencies and accidents, including adequate first-aid arrangements.

Article 19

There shall be arrangements at the level of the undertaking under which—

- (a) workers, in the course of performing their work, co-operate in the fulfilment by their employer of the obligations placed upon him;
- (b) representatives of workers in the undertaking co-operate with the employer in the field of occupational safety and health;
- (c) representatives of workers in an undertaking are given adequate information on measures taken by the employer to secure occupational safety and health and may consult their representative organisations about such information provided they do not disclose commercial secrets;
- (d) workers and their representatives in the undertaking are given appropriate training in occupational safety and health;

- e. að starfsmönnum eða fulltúum þeirra og eftir atvikum samtökum þeirra innan fyrirtækis sé í samræmi við landslög og venju gert kleift að kanna allar hliðar öryggis- og heilbrigðismála í sambandi við störf þeirra og að atvinnurekandinn hafi þessa aðila með í ráðum. Í þessu skyni má með gagnkvæmu samkomulagi fá til tækni-lega ráðgjafa utan fyrirtækisins;
- f. að starfsmaður skýri næsta yfirmanni sínum þegar í stað frá hverju því ástandi sem hann hefur gilda ástæðu til að ætla að feli í sér yfirvofandi hættu fyrir líf sitt eða heilsu. Fyrir en atvinnurekandinn hefur hafist handa um úrbætur, ef þær eru nauðsynlegar, getur hann ekki krafist þess að verkamenn hverfi aftur til vinnuáðstæðna sem fela í sér stöðuga yfirvofandi og alvarlega hættu fyrir líf eða heilsu.

20. gr.

Samstarf milli stjórnenda og starfsmanna og/ eða fulltrúa þeirra í fyrirtækinu skal vera höfuðatriði í skipulagslegum og öðrum aðgerðum sem gerðar eru í samræmi við 16.–19. grein þessarar samþykktar.

21. gr.

Öryggis- og heilbrigðisráðstafanir í sambandi við vinnu skulu ekki hafa í för með sér neinn kostnað fyrir verkamennina.

V. KAFLI

Lokaákvæði

22. gr.

Samþykkt þessi breytir engri alþjóðlegri vinnu-málasamþykkt né tillögu.

23. gr.

Formlegar fullgildingar á þessari samþykkt skulu sendar framkvæmdastjóra alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar til skrásetningar.

24. gr.

1. Þessi samþykkt skal einungis bindandi fyrir þau aðildarríki Alþjóðavinnu-málastofnunarinnar sem hafa látið framkvæmdastjórnann skrá fullgildingar sínar.

2. Hún gengur í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verið skráðar hjá framkvæmdastjórnunum.

- (e) workers or their representatives and, as the case may be, their representative organisations in an undertaking, in accordance with national law and practice, are enabled to enquire into, and are consulted by the employer on, all aspects of occupational safety and health associated with their work; for this purpose technical advisers may, by mutual agreement, be brought in from outside the undertaking;
- (f) a worker reports forthwith to his immediate supervisor any situation which he has reasonable justification to believe presents an imminent and serious danger to his life or health; until the employer has taken remedial action, if necessary, the employer cannot require workers to return to a work situation where there is continuing imminent and serious danger to life or health.

Article 20

Co-operation between management and workers and/or their representatives within the undertaking shall be an essential element of organisational and other measures taken in pursuance of Article 16 to 19 of this Convention.

Article 21

Occupational safety and health measures shall not involve any expenditure for the workers.

PART V

Final Provisions

Article 22

This Convention does not revise any international labour Conventions or Recommendations.

Article 23

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 24

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Síðan gengur þessi samþykkt í gildi, að því er snertir hvert aðildarríki, tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skráð.

25. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að liðnum tíu árum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda framkvæmdastjóra alþjóðavinnumála-skrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en ár er liðið frá skrásetningardegi hennar.

2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa en notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar, sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað tíu ára tímabil, og síðan getur það sagt þessari samþykkt upp að loknu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

26. gr.

1. Framkvæmdastjóri alþjóðavinnumála-skrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar skrásetningu allra fullgildinga og uppsagna sem aðildarríki stofnunarinnar hafa sent honum.

2. Þegar framkvæmdastjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar fullgildingarinnar, sem honum berst, skal hann vekja athygli þeirra á hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

27. gr.

Framkvæmdastjóri alþjóðavinnumála-skrifstofunnar skal senda aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar samkvæmt 102 gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandi greina.

28. gr.

Þegar stjórnarnefnd alþjóðavinnumála-skrifstofunnar kann að telja það nauðsynlegt skal hún leggja fyrir allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar og athuga jafnframt hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins endurskoðun hennar allrar eða hluta hennar.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 25

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 26

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 27

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 28

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

29. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt sem breytir þessari samþykkt að öllu eða nokkru leyti og sú samþykkt mælir ekki fyrir á annan veg, þá skal:

- a. fullgilding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt *ipso jure* hafa í för með sér tafarlausa uppsögn þessarar samþykktar, hvað sem ákvæðum 25. greinar hér að framan líður, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi og þá frá þeim tíma er það gerist;
- b. aðildarríkjum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt eftir að hin nýja samþykkt hefur öðlast gildi.

2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru líður, halda gildi sínu eins og hún er að formi og efni hvað snertir þau aðildarríki sem hafa fullgilt hana en ekki hina nýju samþykkt.

30. gr.

Ensukur og franskur texti þessarar samþykktar eru jafngildir.

Article 29

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

- (a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 25 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;
- (b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 30

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

AUGLÝSING

um samþykkt Alþjóðavinnumálastofnunarinnar nr. 139, um varnir og eftirlit með áhættu í starfi vegna efna sem geta valdið krabbameini.

Hinn 21. júní 1991 var Alþjóðavinnumálastofnuninni afhent fullgildingarskjal Íslands vegna samþykktar Alþjóðavinnumálastofnunarinnar nr. 139, um varnir og eftirlit með áhættu í starfi vegna efna sem geta valdið krabbameini sem gerð var í Genf 24. júní 1974. Alþingi hafði með ályktun 13. mars 1991 heimilað ríkisstjórninni að fullgilda samþykktina. Hún öðlast gildi 21. júní 1992 að því er Ísland varðar.

Samþykktin er birt sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, Reykjavík, 28. júní 1991.

Jón Baldvin Hannibalsson.

Þorsteinn Ingólfsson.